

Laia Longan

Propostes didàctiques sobre el llibre

Otto, el nen que va arribar amb la neu

Elaborades per Laura Espot

Dibuixos de Jordi Vila Delclòs

OTTO, EL NEN QUE VA ARRIBAR AMB LA NEU

DESCRIPCIÓ

Autora: Laia longan

Il·lustrador: Jordi Vila Delclòs

Animallibres Editorial / Barcelona 2008

Col·lecció: «LA FORMIGA», núm. 12

Sèrie Vermella

Format: 13 x 20,5 cm., 136 pàgines

Edició en rústica. Impressió en blanc i negre

Edat: a partir de 10 anys. Des que l'Otto havia nascut no havia parat de nevar a Imer. Ningú sabia explicar-se'n el perquè.

Al principi tothom va pensar que es tractava d'un hivern molt llarg, però després van creure que era cosa de màgia, i van deixar d'esperar la primavera. Però un dia l'Otto descobrirà el per què de tot plegat, i això l'obligarà a triar el seu futur. Serà una decisió difícil que haurà de prendre sol.

RESUM DE L'OBRA

Al poble d'Imer, el naixement de l'Otto, un nen de pell blanca i d'ulls grisos, d'un gris clar gairebé incolor, va anar acompanyat d'unes nevades que ja no pararien mai. Des d'aleshores, a Imer hi nevava constantment.

Neus, una professora de música amb qui l'Otto estudiava flauta, cada tarda explicava a l'Otto la història de Quíone, un relat mitològic. Quíone, divinitat de la neu i la muntanya, es va enamorar de Posidó, rei del mar. Van tenir un fill, Eumolp, però ni Posidó podia abandonar el seu reialme, el mar, ni Quíone el seu, les muntanyes. Molt a contracor, Posidó i Quíone no van poder viure junts i Eumolp es va criar amb el seu pare.

A l'Otto, el fascinava aquesta història. Per això va anar a buscar més informació sobre relats mitològics a la biblioteca. Allà, la bibliotecària Anna Lys li va parlar de l'*Odissea* i de l'heroi Odisseu. Les llegendes mitològiques tenien una força d'atracció especial per a l'Otto.

A les classes de música, s'hi va apuntar la Greta, una nena que feia olor de mar. La Greta i l'Otto es van fer molts amics. Tots dos, juntament amb el Griso, el gos inseparable de l'Otto, una tarda van viure una aventura quan es van perdre per un bosc de cedres misteriosos, on tothom evitava posar els peus. En una altra ocasió, Terri, amic de joventut de l'Helena, la mare de l'Otto, es va endur la Greta i l'Otto fora del paisatge nevat d'Imer, a un lloc assolellat, amb un rierol. Allà en Terri i l'Otto descobriren que l'Otto és el causant que sempre nevi i que a més, sense neu ell es mareja i es troba malament. De tornada a Imer, l'Helena es veu obligada a explicar al seu fill Otto la veritable història del seu pare i del seu naixement. L'Otto va saber aleshores que el seu pare era Eumolp, el fill de Posidó i Quíone. El seu pare, doncs, era un déu que anys enrere i per atzar havia viscut unes nits d'amor amb l'Helena. I l'Otto, com el seu pare, tenia la facultat de provocar les nevades. Exercint aquest do, i per demostrar aquesta facultat a la Greta, va causar una gran nevada que va comportar, de retruc, la suspensió d'un festival de música a Imer i l'enuig consegüent de la Greta.

A partir de conèixer aquest gran secret seu, l'Otto va voler anar a veure el seu pare. Volia aturar, a més, la gran nevada que els havia obligat a anul·lar el festival de música i no sabia com fer-ho. Potser el seu pare el podria ajudar. Ara, Eumolp vivia a les muntanyes amb Quíone.

La Neus i en Terri van acompanyar l'Otto a veure el seu pare. El pare li va donar la benvinguda en un idioma estrany i, tot i que no el sabia, l'Otto es va sorprendre d'entendre'l. Eumolp va ensenyar al seu fill Otto a utilitzar el seu poder. I un cop ensenyat, l'Otto va fer saber al seu pare que volia tornar a Imer. Eumolp

no entenia el desig del seu fill. Si l'Otto tornava a Imer, ho hauria de fer com a mortal, perdria el domini sobre la muntanya, envelliria i moriria. Aquest era el futur d'un home, a diferència del futur d'un déu. L'Otto, però, va escollir tornar al seu poble, tornar «amb els seus», i, això sí, mai més no va oblidar qui era i qui havia estat el seu pare.

PERSONATGES DEL LLIBRE

Otto: és el nen protagonista de la història. Té la pell blanca com la neu i els ulls d'un to gris tan clar que semblen incoloros. És molt tímid i li agraden molt els llibres, sobretot els que parlen de Posidó.

Greta: és l'amiga de l'Otto. És una nena que fa poc que s'ha instal·lat a Imer, el poble de l'Otto. És bonica i fa olor de mar.

Neus: és la professora de música de l'Otto. A les tardes es fa càrrec d'ell i li prepara deliciosos berenars, a més d'explicar-li contes. És gran, té els cabells grisos, però és molt àgil. És una experta en l'ús remeier de les herbes del bosc.

Helena: és la mare de l'Otto. De jove havia estat una gran escaladora, però es va fer mal en un turmell i des de llavors no ha tornat a escalar mai més.

Griso: és un mastí de pèl negre. És gran i corpulent com un santbernard.

Terri: és l'amic de l'Helena i de l'Otto. De jove feia escalada amb la mare de l'Otto.

AUTORA

Laia Longan (Barcelona, 1979) va viure a Saidí (Baix Cinca), entre arbres fruiters, fins que es va fer gran. Llavors, es va llicen-

ciar en Comunicació Audiovisual perquè li agradaven molt les històries i el cinema. Ara resideix a Barcelona i aquest és el primer llibre que publica.

IL·LUSTRADOR

Jordi Vila Delclòs va néixer a Barcelona l'any 1966. Primer va estudiar música i percussió i va tocar el vibràfon en diversos grups de jazz. Ha estudiat il·lustració a la Llotja i treballa d'il·lustrador des de 1988.

Col·labora regularment amb dissenyadors gràfics, arquitectes i també amb productores i agències de publicitat.

Ha il·lustrat novel·les, contes i llibres de text per a diverses editorials. Li agrada molt dibuixar pirates.

INTERÈS PEDAGÒGIC DEL LLIBRE

L'obra ens acostava als relats de la mitologia clàssica i, d'alguna manera, en fa una recreació. Posidó, el rei del mar; Quíone; Eumolp i l'heroi Odisseu són personatges que formen part de la galeria d'éssers fantàstics de l'antiga mitologia grega. Otto, el protagonista, esdevé el punt o element d'enllaç entre el món de les divinitats i el món dels mortals. Al final de l'obra, ell mateix ha de triar la condició que vol tenir: la immortalitat dels déus o la fragilitat i vulnerabilitat dels humans, éssers condemnats a morir.

Aquesta obra entreteixeix, doncs, dos àmbits narratius que s'encavallen: la referència a personatges mitològics i els seus afers particulars, i la misteriosa facultat que, sense saber-ho, té l'Otto, el nen que va arribar amb la neu.

El relat permet, per tant, endinsar el lector en un tast del món mitològic clàssic amb les característiques que li són pròpies:

fantasia, conflicte, poders sobrenaturals, passions humanes en éssers divins, etc. El mateix Otto és un *producte* mitològic, perquè el seu pare és un déu i la seva mare és humana. Sovint, en els relats mitològics, el món de les divinitats entra en contacte amb el món dels humans i s'hi barreja. La realitat s'explica per l'acció dels déus amb interacció amb els humans.

El llibre té, doncs, el valor afegit de fer narrativa fantàstica des de la introducció implícita a la narrativa mitològica.

Quant a transmissió de valors positius, cal destacar l'afecte i el compromís de l'Otto amb els seus, el seu poble, la gent que l'ha vist créixer. Aquest lligam afectiu, aquest sentiment de pertinença, està per sobre de la seva ascendència divina. L'entorn familiar i d'amistats de l'Otto és més fort que l'atractiu que pugui desprendre's del fet de poder ser un ésser superior, un déu, un ésser immortal.

En síntesi, l'obra ens ofereix la possibilitat d'adonar-nos de la bondat de personatges diversos (la Neus, l'Helena, el Terri, la Greta), sempre pendents dels seus amics i disposats a ajudar-los. La seves actuacions traspuen:

- companyonia i amistat,
- esperit de solidaritat,
- tenacitat i esforç,
- esperit de superació,
- vitalitat,
- actitud de compromís amb els més propers.

POSSIBILITATS D'EXPLOTACIÓ DIDÀCTICA

El tema cabdal d'aquesta obra és, sens dubte, la possibilitat de despertar en els lectors l'interès per les obres o relats mitològics. Des dels personatges llegendaris que hi apareixen (Posidó, Quíone, Eumolp, Odisseu) podem establir un pont de connexió amb

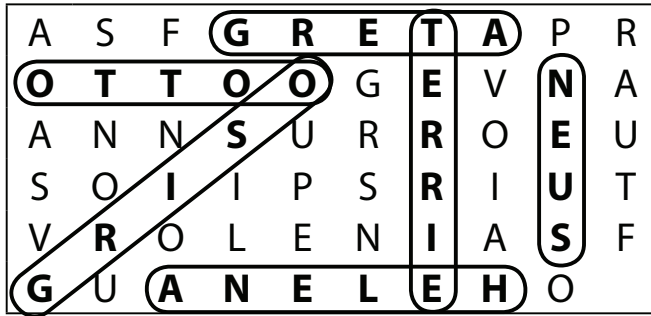
altres personatges mitològics rellevants, com ara Zeus, Atenea, Hades, Apol·lo, Dionís, Atena, Àrtemis, Cronos, etc. Podem explicar, doncs, quin paper tenia cada una d'aquestes divinitats en el conjunt de tasques o facultats sobrenaturals que li eren assignades. La riquesa literària i cultural del fons mitològic, i la influència que ha tingut en la cultura occidental, ens permet desplegar tota una sèrie de qüestions sobre les quals podem treballar a classe. Aquí en citeu algunes a tall de proposta inicial:

- L'Olimp, la residència dels déus.
- L'origen dels jocs olímpics actuals.
- La presència de la mitologia clàssica en l'art pictòric.
- Els mites com a explicació fantàstica de la realitat.
- Els herois i els semidéus –Hèrcules, Perseu, Teseu, Jàson i els Argonautes, Èdip, Aquil·les, etc.
- Els oracles: el desig de conèixer el futur.
- El firmament: les dotze constel·lacions del Zodíac.
- Empúries, l'antiga Grècia a Catalunya.
- Mitologia i ciència.
- Les obres literàries clàssiques de l'antiga Grècia: la *Iliada* i l'*Odissea*.
- L'organització política a l'antiguitat clàssica: les polis.
- La mitologia clàssica en el llenguatge actual: la caixa de Pandora, el cavall de Troia, el ca Cerber, una odissea, l'espasa de Damocles, afrodisíac, etc.

SOLUCIONARI

ACTIVITATS DE DESPRÉS DE LA LECTURA

SOLUCIÓ A L'ACTIVITAT NÚM. 1

SOLUCIÓ A L'ACTIVITAT NÚM. 2

Greta: és l'amiga de l'Otto. Té els ulls grans i blaus com el mar. Fa olor de mar. I a la seva roba sempre hi ha algun motiu marí.

Otto: és blanc com la neu i d'ulls grisos, d'un gris tan clar que gairebé era incolor.

Anna Lys: és la bibliotecària de l'escola. Sempre vesteix de negre com la tinta del calamar i fa olor de cigar. És xerraire i tafanera.

Griso: és el gos mastí de l'Otto. L'hi va regalar la Neus quan era petit. És l'amic fidel i l'acompanya a tot arreu.

Terri: és el millor amic de l'Otto i sempre té solucions per a tot.

SOLUCIÓ A L'ACTIVITAT NÚM. 3

- Històries de caçadors desorientats.
- Lloc habitat per un gran bruixot.
- Pastors que s'hi havien perdut i tornaven atemorits.
- Nens que mai n'havien tornat.
- Els ocells van emigrar i no hi van tornar mai més.
- Els llops en van marxar.
- Caçadors que s'hi havien quedat a viure per la gran quantitat de caça que hi havia.

SOLUCIÓ A L'ACTIVITAT NÚM. 4.

Al bosc.

SOLUCIÓ A L'ACTIVITAT NÚM. 4.2

Menta, romaní, farigola, etc.

SOLUCIÓ A L'ACTIVITAT NÚM. 5

Motxilla, botes, piolet, cantimplora, cordes, anorac.

Piolet: estri en forma de pic, emprat pels alpinistes en les ascensions sobre glaç. El mànec, de 75-80 cm de llarg, és generalment de fusta o bé de fibres artificials a fi de fer-lo més lleuger; la pala i el pic són d'acer. Serveix com a mitjà de progressió (tallant replans i graons en el glaç) i com a mitjà d'assegurança (passant la corda a l'entorn del mànec clavat a la neu).

SOLUCIÓ A L'ACTIVITAT NÚM. 6

Te de violetes amb mel, te de rosella, te de taronja, suc de raïm.

SOLUCIÓ A L'ACTIVITAT NÚM. 7

- Odisseu vol tornar a casa després de la guerra de Troia, però el déu del mar està enutjat amb ell i enfonsa el seu vaixell.
- Odisseu s'enamora d'una princesa índia que no correspon al seu amor perquè ella se sent bojament captivada pel déu del mar.
- Odisseu és el déu de la neu i del fred, un avantpasat de l'Otto i enemic visceral de Posidó.

SOLUCIÓ A L'ACTIVITAT NÚM. 8

Posidó (déu del Mar), Eumolp (fill de Posidó i Quíone), Quíone (reina de la muntanya).

SOLUCIÓ A L'ACTIVITAT NÚM. 9

Era pàl·lida i freda com la neu.

Era blanc com la neu.

Tenia els ulls tan blaus com el mar.
Sempre vestia de negre com la tinta del calamar.
Tenia les galtes com les cireres.

SOLUCIÓ A L'ACTIVITAT NÚM. 10

Rentaplats, parallamps, trencanous, llevataps.

Llevaneu: dit de la màquina adaptada a un vehicle que és emprada per a treure la neu de carreteres, de vies fèrries, etc.

Rentaplats: màquina de rentar plats.

Parallamps: aparell per a protegir les línies i les instal·lacions elèctriques tant de les descàrregues atmosfèriques com de les sobretensions induïdes com a conseqüència de curtcircuits o maniobres.

Trencanous: instrument, generalment en forma de tenalles o pinces, per a trencar nous, ametlles, etc.

Llevataps: espiral de metall amb un mànec, acabada en punta, que serveix per a treure els taps d'ampolla.

SOLUCIÓ A L'ACTIVITAT NÚM. 11

Quan van anar d'excursió al riu, l'Otto estava marejat i només podia pensar en la neu: neu fresca, suau i blanca, que el refrescava. L'Otto va cridar la neu i al cap d'uns moments el cel es va ennuvol·lar i va començar a nevar. Amb l'arribada de la neu, l'Otto es va anar recuperant i, de mica en mica, es va trobar millor.

ACTIVITATS DIVERSES

SOLUCIÓ A L'ACTIVITAT NÚM. 1

Mitologia: conjunt de mites o llegendes d'un poble o d'una zona geogràfica determinada, o també relatius a una religió o divinitat.

Heroi: personatge principal d'una llegenda o narració, com ara Eumolp.

Llegenda: narració, oral o escrita, d'aparença més o menys històrica, però en realitat amb una major o menor proporció d'elements imaginatius.

Posidó: és el déu grec dels mars.

Atributs: el cavall i el trident. El trident era l'estri que Posidó feia servir per fer brollar les fonts.

Història: Posidó es va enamorar bojament d'Amfítrie, però aquesta el va rebutjar i es va amagar a la serralada de l'Atlas. Allà va ser trobada per un dofí que la va convèncer perquè es casés amb Posidó. Del matrimoni en va néixer un fill, Tritó, que va ser un ésser barreja de persona i peix.

SOLUCIÓ A L'ACTIVITAT NÚM. 2

Atenea: deessa de la saviesa i la guerra.

Apol·lo: déu del Sol.

Zeus: déu suprem.

Afrodita: deessa de l'amor, de la bellesa i del matrimoni.

SOLUCIÓ A L'ACTIVITAT NÚM. 5

Sajolida: com a infusió és estimulants, antisèptica i digestiva.

Sàlvia: com a infusió és un bon remei digestiu, per enfortir l'estómac, en cas de diarrees i vòmits.

Romaní: com a infusió és bona contra l'esgotament, la depressió i la pèrdua de memòria.

Camamilla: com a infusió té propietats antiinflamatòries, digestives i sedants.

Llorer: com a infusió és indicada en els trastorns digestius per calmar els espasmes de tipus nerviós i evitar els gasos.

Fonoll: com a infusió ajuda les digestions difícils i contribueix a l'eliminació dels gasos. També és útil per desinflamar els ulls i els bronquis.

PROPOSTES DE TREBALL*

(MATERIAL FOTOCOPIABLE)

* L'editorial autoritza la reproducció d'aquestes *Propostes de treball* amb finalitats didàctiques, però recorda que no es permet la reproducció, per fotocòpia o altres mitjans, del llibre a què es refereixen.

A) ABANS DE LA LECTURA

1. Completa la fitxa del llibre:

TÍTOL DE L'OBRA:

AUTORA:

DIBUIXOS:

ANIMALLIBRES, SL.

COL·LECCIÓ: NÚM.:

2. Observa la coberta del llibre i explica, segons el títol, de què et sembla que deu anar la història (no llegeixis la contracoberta, encara).

.....
.....

Ara, llegeix la contracoberta i mira si l'has encertada o, ben al contrari, anaves errat d'osques.

.....

3. Llegeix el text de la contracoberta i digues si li canviaries el títol al llibre o no. Raona la resposta.

.....
.....
.....

4. Contesta:

–T'agraden les novel·les d'aventures?

.....

–Creus que aquesta novel·la és una novel·la d'aventures?

.....

–Recordes altres novel·les d'aventures que hagi llegit?

.....

–Quines?

.....

B) DESPRÉS DE LA LECTURA

1. Busca en aquesta sopa de lletres el nom dels principals personatges de la novel·la:

A	S	F	G	R	E	T	A	P	R
O	T	T	O	O	G	E	V	N	A
A	N	N	S	U	R	R	O	E	U
S	O	I	I	P	S	R	I	U	T
V	R	O	L	E	N	I	A	S	F
G	U	A	N	E	L	E	H	O	

2. Relaciona:

Greta	És blanc com la neu i d'ulls grisos, d'un gris tan clar que gairebé era incolor.
Otto	És la bibliotecària de l'escola. Sempre vesteix de negre com la tinta del calamar i fa olor de cigar. És xerraire i tafañera.
Griso	És el gos mastí de l'Otto. L'hi va regalar la Neus quan era petit. És l'amic fidel i l'acompanya a tot arreu.
Anna Lys	És l'amiga de l'Otto. Té els ulls grans i blaus com el mar. Fa olor de mar. I a la seva roba sempre hi ha algun motiu marí.
Terri	És el millor amic de l'Otto i sempre té solucions per a tot.

3. Marca amb una creu les històries que s'explicaven del vell bosc de cedres:

- Històries de caçadors desorientats.
- Lloc habitat per un gran bruixot.
- Pastors que s'hi havien perdut i tornaven atemorits.
- Nens que mai n'havien tornat.
- Els ocells van emigrar i no hi van tornar mai més.
- Els llops en van marxar.
- Caçadors que s'hi havien quedat a viure per la gran quantitat de caça que hi havia.

4. Llegeix la descripció següent i escriu a què correspon:

Els arbres eren alts i espessos, com gegants d'escorces velles i gastades dormitant sota la neu.

.....

4.1. Contesta:

Coneixes algun bosc com el que es descriu?

.....

Quin bosc és el que coneixes millor?

.....

On és situat?

.....

Et fa por, el bosc?

.....

Per què?

.....

4.2. Fes una llista de les plantes remeires que podem trobar en un bosc:

.....

.....

.....

5. Encercla quins et sembla que són els objectes necessaris per anar a la muntanya d'expedició:

motxilla	botes	piolet	cantimplora
vambes	xancletes	xocolata	cordes
anorac	sabatilles	trineu	esquí

Explica què és un piolet i per a què serveix:

.....
.....
.....

6. Subratlla quines de les begudes següents pren habitualment el protagonista d'aquesta novel·la:

coca-cola	taronjada	llimonada
te de violetes amb mel	aigua	te de rosella
te de taronja	cafè	tònica
suc de raïm	cacaolat	llet

Pensa i digues quins et sembla que són els possibles ingredients del te de violetes amb mel:

.....

Escriu quina és la beguda que més t'agrada i quina és la que prens habitualment:

.....

7. Marca amb una creu la frase que referencia encertadament l'*Odissea* d'Homer:

- Odisseu vol tornar a casa després de la guerra de Troia, però el déu del mar està enutjat amb ell i enfonsa el seu vaixell.
- Odisseu s'enamora d'una princesa índia que no correspon al seu amor perquè ella se sent bojament captivada pel déu del mar.

Odisseu és el déu de la neu i del fred, un avantpasat de l'Otto i enemic visceral de Posidó.

8. Escriu el nom dels principals personatges mitològics que apareixen en aquesta novel·la i digues qui eren:

.....
.....
.....

9. Relaciona:

Era pàl·lida i freda ● ● com la neu.

Era blanc ● ● com la tinta del calamar.

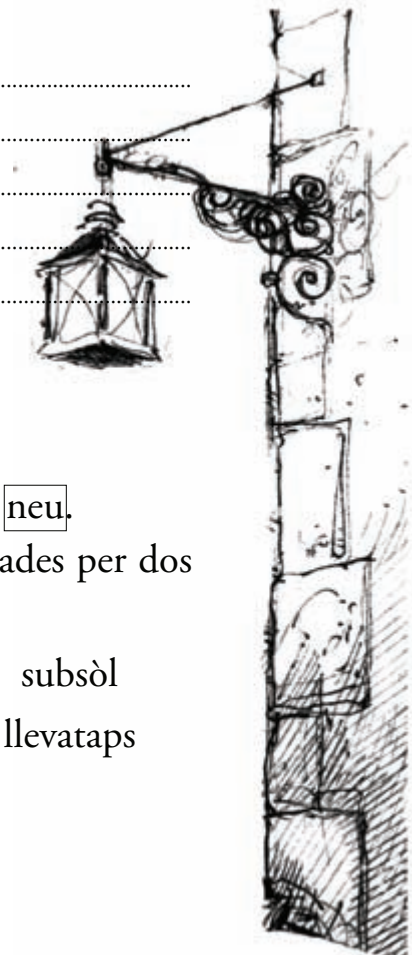
Tenia els ulls tan blaus ● ● com la neu.

Sempre vestia de negre ● ● com el mar.

Tenia les galtes ● ● com les cireres.

9.1. Ara, inventa i escriu una frase per a cada una de les comparacions anteriors:

.....
.....
.....
.....

10. Fixa't en la paraula:

llevaneu

És una paraula formada per dos mots: llevar + neu.

Ara, encercla altres paraules que estiguin formades per dos mots:

rinoceront

rentaplats

parallamps

subsòl

trencaous

completament

ridícul

llevataps

Escriu el significat de cadascuna de les paraules que has trobat:

Llevaneu:
.....:
.....:
.....:
.....:

11. Explica en quin moment de la novel·la l’Otto s’adona que pot dominar la neu:

.....
.....
.....

C) VALORACIÓ DEL LLIBRE

1. Valora el llibre. Digues si t’ha agradat o no i explica per què.

.....
.....
.....

2. Si haguessis de recomanar la lectura d’aquest llibre, amb quins arguments ho faries? Escriu-ne almenys tres.

.....
.....
.....

3. Puntua aquest llibre. De l’1 al 10, quina nota li posaries? Justifica per què.

.....
.....
.....

D) ACTIVITATS DIVERSES

1. Busca al diccionari les definicions dels mots següents i escriu-les a continuació:

mitologia:

.....

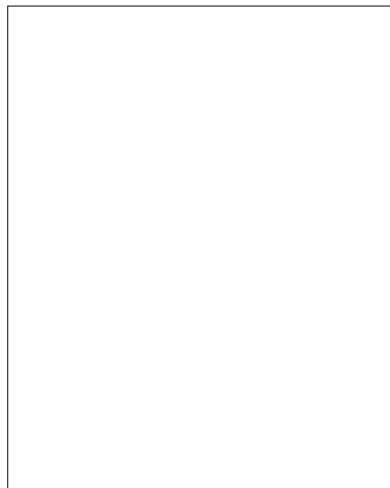
heroi:

.....

llegenda:

.....

Busca informació sobre altres personatges mitològics com ara Posidó i enganxa al requadre la representació de la seva imatge:

déu:

.....

atributs:

.....

.....

història:

.....

.....

.....

2. Resol el codi numèric i obtindràs el nom d'alguns dels déus grecs:

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26

Deessa de la saviesa i la guerra.							
	1	20	5	14	5	1	

Déu del Sol.							
	1	16	15	12	12	15	

Déu suprem.				
	26	5	21	19

Deessa de l'amor, la bellesa i el matrimoni.								
	1	6	18	15	4	9	20	1

3. Llegeix:

Posidó vivia en un palau submarí majestuós, amb cavalls blancs de crineres daurades, carros d'or i dofins que conviuen al seu voltant.

Fes un dibuix de com t'imagines el palau de Posidó:

Escriu el nom d'alguna història que coneguis en què aparegui el personatge de Posidó i explica-la:

.....
.....
.....
.....

4. Pregunta a casa i, després, escriu una recepta per fer un pastís de poma:

Ingredients:

.....
.....

Elaboració:

.....
.....
.....
.....
.....

5. Ordena les lletres en cada cas i obtindràs el nom d'una planta remeiera:

A J L S O I A D

..... : com a infusió és estimulant, antisèptica i digestiva.

À V A L S I

.....: com a infusió és un bon remei digestiu, per enfortir l'estómac, en cas de diarrees i vòmits.

M A R O N Í

.....: com a infusió és bona contra l'esgotament, la depressió i la pèrdua de memòria.

M A C A L L A M I

.....: com a infusió té propietats antiinflamatòries, digestives i sedants.

LL R O R E

.....: com a infusió és indicada en els trastorns digestius, per calmar els espasmes de tipus nerviós i evitar els gasos.

N O L L O F

.....: com a infusió ajuda les digestions difícils i contribueix a l'eliminació dels gasos. També és útil per desinflamar els ulls i els bronquis.

Busca la fotografia d'una de les anteriors plantes remeieres i dibuixa-la:

Planta:
Dibuix:

Propostes didàctiques referides al llibre
Otto, el nen que va arribar amb la neu (ISBN: 978-84-96726-49-9)

© Animallibres, SL.
Apartat de correus 6141 - 08080 Barcelona
www.animallibres.cat
© Laura Esplot, 2008
Dibuixos de Jordi Vila Delclòs